

ת"פ 39132/05 - מדינת ישראל נגד מאיר ליטמן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 39132-05-16 מדינת ישראל נ' ליטמן
בפני כב' השופט אילן סלע

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
ג' ג' ג' ג'
מאיר ליטמן
ע"י ב"כ עוז'ד יאיר קורן
הנאשם

בוכחים: ב"כ המאשימה הגב' שירה אלהרר, מתמחה

ב"כ הנאשם עוז'ד חנן ג'יבסקי

בاهדר הנאשם (ברשות)

הכרעת דין

אני מזוכה את הנאשם מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

כתב האישום ותשובה הנאשם

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המיחס לו עבירה של תקיפה שוטר בנסיבות חמימות לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), עבירה של איוםים לפי סעיף 192 לחוק ועבירה של העלבת עובד הציבור לפי סעיף 288 לחוק.

2. לפי המתואר בכתב האישום, ביום 26.04.2013 בסמוך לשעה 21:00 בערב, שהיה ליל שבת, הגיעו השוטרים מררכי אבטבול (להלן: "השוטר מוטי") והשוטר רון מטבבו לטפל באירוע אלימים בין שני אחים ברחוב נוף רמות 1/72 לאחר שהתקבלה קריאה מאות אחיו של הנאשם צבי הירש ליטמן (להלן: "האח").

3. נטען, כי השוטרים עצרו את האח והודיעו לנאים כי הוא מעוכב ועליו להתלוות אליהם למשטרה. השוטרים גם הצעיקו סיוע משטרתי נוספת, את השוטר יעקב לובשיץ (להלן: "השוטר קובי") והשוטר דור ביטון (להלן: השוטר דור").

4. הנאים סרב להתלוות אל השוטרים בטענה כי בנותיו בבית וכי אין מוקן לנסוע בשבת, ולמרות זההותו של השוטר קובי, הנאים התחל לרצז מהמקום לכון מסוף האוטובוסים. השוטרים דלקו בעקבותיו תוך שהשוטר קובי צעק לעברו "עצור, משטרה". כאשר השוטרים הגיעו את הנאים וניסו לעצור אותו, הוא התנגד למעצר, בעט בשוטרים, נשך ובعض בצלעותו של השוטר דור, שרט אותו וקילל את השוטרים באומרו "אתם יותר גורעים מערבים ונאצים ותשלמו על זה ביוקר".

5. השוטרים הצליחו לאזוק את הנאים בידו השמאלית בלבד, והוא המשיך להתפרק והחלה להיווצר המולה מסביב. השוטר קובי הפעיל כגדג הנאים את מכשיר השוקר מספר פעמים עד שהצליח לאזוקו. בהמשך, בזמן שהשוטרים הגיעו את הנאים לג'יפ המשטרתי, הנאים בעט בשוטר דור וכן גם במהלך הניסעה, הנאים המשיך להשתולל, לבועט ולקפוץ והשוטר קובי הפעיל נגדו שוב את השוקר החשמלי.

6. הנאים כפר במិוחס לו. לטענתו השוטרים הגיעו מלכתחילה לאירוע כי הוא זה שהותקף על ידי האח ועל כן השוטרים עצרו את אחיו, התוקף. לטענתו, כאשר השוטרים בקשו ממנו להפסיק לתחנת המשטרה הוא הסביר להם שהוא יבוא לתחנת המשטרה לאחר השבת זאת בשל רצונו להימנע מחילול השבת ומפני שלא רצה להשאיר את בנותיו בחזקת הסבא והסבתא. ואולם, בתגובה השוטרים תקפו אותו בתוך הבית בשוקר חשמלי ומהבהלה הוא נמלט מהמקום.

7. לטענת הנאים בזמן שהוא נמלט מהשוטרים הם רדפו אחיו ותקפו אותו שוב ושוב באמצעות שוקר חשמלי. לא הועלו כל ניסיונותיהם של אזרחים עוברי אורח להפסיק את השוטרים מתקופתם. לדבריו, כל תגובתו האלים שבעט ודחף את השוטרים היו תגובות חסרות שליטה שגופו הגיב לשימוש הרוב שהופעל על גופו מהשוקר החשמלי. הוא גם טען כי אומנם הוא לא זכר לומר את המិוחס לו, אך גם אם הדברים נאמרו הדבר נעשה בחוסר שליטה כתגובה לשימוש הרוב בשוקר החשמלי שהופעל נגדו.

המסכת הראיתית

המashiima הצעידה עם עדויות השוטרים מוטי, קובי ודור.

עדות השוטר מוטי

8. השוטר מוטי ציין בעדותו כי אינו זכר כלל את פרטי האירוע, אך אישר כי דו"ח הפעולה נכתב על ידו על אף שהוא לא נחתם על ידו. ציין כי תחילת טען השוטר מוטי בחקרתו הנגדית כי דו"ח הפעולה נכתב על ידו בלבד. ברם, משהופנה לכך שנרשם בדו"ח כי הנאים ברוח ורץ בין הבניינים בעוד שהוא עצמן לא השתתף ב谋ך ונותר בבית השיב כי היה עמו שוטר מג"ב נוסף בניגוד דו"ח הפעולה נכתב יחד אותו.

9. בד"ח הפעולה ציין השוטר מוטי כי הגיע לבית נוכחות קריית האח והםפגשו בו עם הגעתם. האח סיפר לו כי זרך צלח על הרצפה לאחר שהתעכבר והנائم תפס אותו והחל להחנק אותו עד שהגיס הפריד ביניהם. האח הוסיף וסיפר לו כי הנائم הכה אותו ובטעתו בו ואמר לו שהוא יهرוג אותו עוד הלילה. עוד ציין בד"ח כי הדירה הייתה מבולגנת, וכי הנائم אמר כי לא הכה את אחיו וששהח חולה בנפשו וכי מזה תקופה הוא אינו נוטל את תרופותיו. בשלב זה האח החל להשתול ולזרוק כסותות והוא נעצר על ידם. לאחר מכן, השוטר מוטי הודיע לנאים כי עליו להגיע עמו לתחנת המשטרה, והאם והגיס התערבבו וצינו כי לנאים יש שתי בנות קטנות. הם הזהירו אותם שלא להתעורר ואמרו להם כי יותר טוב ששניהם עכשו יהיו אצלנו במשטרה ככה יהיה לה שקט כי שניהם אלימים והם עלולים לפגוע אחד בשני ובמשפחה ולגרום נזק". הנائم סרב לשתף פעולה ולהתלוות אליהם לתחנה ועל כן נתקבש סיום כדי לסייע בפינוי האחים לתחנה. כאשר הגיע השוטר קובי הם הוציאו את הנائم והאח לחצר הבית והם שבו והודיעו לנאים כי עליו להתלוות אליהם לתחנה.שוב, האם והגיס פנו אליהם שלא יקחו את הנائم מאחר ומדובר ביום שבת ולנאים שתי ילדות קטנות במקום. או אז, הנائم ברוח והשוטר קובי יחד עם שוטרים נוספים רצו אחורי בין הבניינים וקרוואו לו לעזרה. אכן, הדו"ח אינם חתום, ואולם משהוטר מוטי אישר כי הדברים נכתבו על ידו בזמן אין מניעה מלקבל אותו כראיה על יסוד כלל הקפאת הזירה בעבר.

עדות השוטר קובי

10. השוטר קובי ذכר את האירוע באופן חלק. הוא צרך כי לפני כ-4 שנים, באחד מלילות שבת, הוא נתקבש להגיע לבית לסייע לשוטר מוטי בטיפול באירוע של אלימות במשפחה, תקיפה בין שני אחים. לדבריו, השוטר מוטי ביקש ממנו לסייע לו לעכב את שני האחים, הנائم ו אחיו, אך הנائم התנגד לעיכוב. הוא צרך שהנائم צין שיש לו 2 בנות והחל לרצץ אל מחוץ לבית ובין הבניינים בשכונה עד שם הצליחו להשיגו ולעצור אותו.

11. השוטר קובי הוסיף וסיפר כי גם לאחר שהם עצרו את הנائم הוא המשיך להתנגד למעצר, התפרע השוטול והם לא הצליחו לאזוק אותו. לדבריו, הוא הזהיר את הנائم כי אם ימשיך להשתול ולהתנגד למעצר הוא ישמש נגדו בטיזר, אך הנائم המשיך להתפרע והוא השתמש נגדו במכשיר הטיזר. ואולם, הדבר לא הועיל והנائم המשיך להתפרע, לנשוך ולשרוט. הוא נשך אותו בידי והותיר בו סימן ולשוטף שהיה עמו הוא שבר מספר צלעות.

12. בחיקירתו הנגדית אישר השוטר קובי כי השוטר מוטי רק ביקש סיוע ברשות הקשר, אך לא פירט את פרטי האירוע. עם זאת הוא הבין כי מדובר בתקיפה. הוא עצמו לא ראה את הנائم תוקף, אך לאחר שהגיע למקום הבין שמדובר בתקיפה בין שני אחים והוא נתקבש לסייע במעצר. לדבריו, הוא לא חוקר דברים בשטח. הוא נתקבש לסייע במקרה, וכך עשה. הוא לא צרך שהנائم אמר כי אין לו בעיה לשתף פעולה והוא יבוא לתחנת המשטרה בmoment שbat, אך כאמור, הוא צרך שהנائم אמר שיש לו שתי בנות. הוא גם אישר שהם עכוו את האח אך לדבריו היה צריך לעכב גם את הנائم שכן אין מקום לעריכת בירורים בשטח. מקום בו ישנה תקיפה הדדי לא משאים אחד מהם בבית.

13. עוד ציין השוטר קובי כי הייתה התקהלות של חרדים שכינו אותם "נאצים" ו"בהמות" אך הוא לא צרך לומר שהנائم אמר "נאצים תשלמו על זה ביוקר". כן ציין שבשבועה שרדף אחרי הנائم הוא צעק לעברו מספר פעמים שהוא עצור. באשר לנשיכה שננסח על ידי הנائم ציין השוטר קובי כי היא הותירה סימן אך הוא לא צרך לומר אם היא צולמה על ידו או על ידי החוקר במהלך מסירת הودעתו.

14. השוטר דור סיפר בעדותו כי התקבלה קרייה בשעות הערב לסייע במקרה אלימות בין שני אחים בשכונת רמות. כאשר הגיע למקום הוא שמע את השוטר מוטי צווק, והוא והשוטר קובי רצו על מנת לסייע לו. כשהתקרב הוא הבין באדם אזוק ישב על חומה, רגוע ובסוטר מוטי מדבר בצד עם הנאשם. הוא שמע שהשוטר מוטי אמר לנאים כי הוא מעוכב אך הנאשם אמר כי הוא מתנגד לעיכוב. או אז, השוטר מוטי אמר לנאים כי ברגע שהוא מתנגד לעיכוב עליו לעצור אותו.

15. השוטר דור המשיך וסיפר כי גיסו של הנאשם שנכח במקום החל לצעוק ולהתהלך. הגיס ניגש לעבר הנאשם וניסה להפרידו מהשוטר מוטי. הוא ניסה להזיז את הגיס ואז הנאשם החל לבורוח והשוטרים רצוו בעקבותיו עד שהשיגו אותו בפתח בית הכנסת. הם ניסו לאזוק את הנאשם אך הצליחו לאזוק רק את ידו השמאלית, וה הנאשם המשיך להתהלך. בשלב זה נוצרה במקום המולה של עוברים ושבים. גיסו של הנאשם צעק לעבר השוטרים "נאצים" ו"ערבים", באותו זמן שהוא התעמת עם הנאשם. תוך כדי העימות הוא והintendent נפלו על הרצפה והוא נחבל בידי. לדבריו, הנאשם היכה אותו בצלעותיו ואמר לו כי הם עוד ישלמו על כך. לבסוף הוא הצליח לאזוק את הנאשם ולהכניסו לניידת, אך גם בתוכה הנאשם המשיך להשתולל והשוטר קובי השתמש נגדו בשוקר חמלי. בחקירתו הנגדית הוא שב וצין כי לא היה עד לאילנות בין האחים אך היה עד לטיירובו של הנאשם לעיכוב. הוא לא היה מודע לכך שה הנאשם ביקש לתוכנת המשטרה לאחר צאת השבת וכן לא ראה את בנותו של הנאשם.

אל מול עדויות השוטרים התייצב הנאשם עם גרסתו שלו ולצדו עדויות אמו וגיסו.

עדות הנאשם

16. מנגד הנאשם סיפר בעדותו כי אחיו שהתקשר למשטרה אינם בריא בנסיבותיו, והוא התפרק באותוليل שבת בבית הורייהם, זרק דבריהם על אמו, על הילדים ששחו בבית ועל הגיס ולאחר מכן כל זאת הוא התקשר למשטרה. לדבריו, האח לא טען שהוא תקף אותו וגם היום אינם טוענים קר. השוטר מוטי שהגיע למקום עיכב את האח לחקירה והציג גם לו לבוא לתוכנת המשטרה למסור גרסה. לדבריו, גם גיסו ניסה לשכנע את השוטר שלא להתלוות אליו לתוכנת המשטרה ולבסוף השוטר מוטי הסכים שה הנאשם לא יתלווה עמו לתוכנת המשטרה. אלא, שבאותו רגע הגיע השוטר קובי ומבל' להחליף עמו ולומר מילה, ניגש אליו והפעיל כנגדו את הטียזර בין רגליו. לדבריו, השוטר קובי תקף אותו בידו השמאלית, שעה שבידו הימנית הוא אחז בגדר לרוץ החוצה. השוטרים רצוו בעקבותיו עד שהשיגו אותו, אזוקו אותו בידו השמאלית, שעה שבידו הימנית הוא אחז בגדר שהייתה ברחוב. השוטר קובי המשיך להשתמש נגדו בטียזר. לדבריו, הוא היה היחיד מול מספר רב של שוטרים ולא הייתה לו אפשרות לתקוף את השוטרים. השימוש בטียזר היה משפיל ומיותר והוא לא פסק גם כאשר הוא כבר היה אזוק בתוך הנידית. השוטר קובי השפיל אותו בנידית, כינה אותו בכינוי גנאי ואף פנה אליו ואמר לו: "אתה נקבה. מה אתה קופץ? כולה נתתי לך טייר בביצים". הנאשם הכחיש כי בעט במי מהשוטרים וצין כי הוא לא יכול היה להתנגד לארבעה שוטרים בזמן שהוא אזוק בידו השמאלית ואחζ בגדר בידו הימנית.

17. הנאשם הוסיף וסיפר כי בעקבות האירוע הוא הגיע לתלונה למחלקה לחקירה שוטרים (מח"ש), מסר להם את מספר הפלפון שלו לברורים ועדכוניים אף העביר להם תמונות בצבע צבעם שלושה ימים לאחר האירוע המתעדות

את הפגיעה בו וכן תיעוד רפואי אודוט הפגיאות שנגרמו לו כתוצאה מהשימוש הרב בטיזיר (נ/1). מחר"ש אכן פנו אליו ובקשו שיתן להם שמות של עדיםaira, והוא עשה זאת. עם זאת, הוא אינו ידוע כיצד תלונתו טופלה, אם בכלל, זאת בין היתר בשל העובדה כי הוא מתגורר באראה"ב ולא עודכן על ידי מח"ש. הוא עצמו לא ערך בירור אודוט הטיפול בתלונתו מאוחר ולא רצה להזכיר באירוע שהוא מאוד טראומטי עבורו.

18. להשלמת התמונה יצון כי מחר"ש החליטה, ביום 25.05.14, לסגור את התקיק "לא חקירה בגין עניין לציבור". בקשה למתן ארכה להגשת עורך שהוגשה בחולוף זמן רב נדחתה.

עדות אם הנאשם

19. האם סיפה בעדותה כי יש לה בן אחר לוקה בನפשו (האח), ובליל שבת, בו אירע האירוע נשוא כתוב האישום, מצבו הנפשי היה גרוע מאד. לפטע הוא החל להשתולל ולזרוק צלחות בבית. בנה הנוסף, הנאשם, החזיק בו כדי שיחדל מעשייו, אך הוא המשיך להשתולל, יצא החוצה והתקשר למשטרת. כאשר המשטרה הגיעה, אחד השוטר מוטי נכנס לבית ודיבר עם הנאשם, אתה, ועם הגיס בניסיון להבין מה אירע. את בנה השני, האח, עצרו מיד. הם ניסו להסביר לשוטר כי הנאשם שומר שבת ואינו נושא בשבת וכי שתי בנותיו עמו והוא אין יכול להשאירן בלבד שיהי מי שיטפל בהן. תוך כדי שיחה עם השוטר מוטי, נכנס לבית השוטר קובי, ראה את הבלן בבית, התעכבר והפעיל את השוקר כנגד הנאשם. לדבריה, אולי בשל כך הנאשם ברוח. היא לא הבחינה בנאשם מכיה או נושך מי השוטרים שהם אלו שהחלו להשתמש נגדו בשוקר.

עדות גיסו של הנאשם

20. גם הגיס סיפר בעדותו כי האח סובל מבעיות נפשיות והוא היה מאושפז מספר פעמים בבית חולים. בליל שבת בו אירע האירוע, האח התנהג בצורה שאינה נורמטיבית לבנותו של הנאשם, הוא כס וצעק והנאשם שרצה להגן על בנותיו ניסה להרגיעו, אך ללא הצלחה. האח השתולל, צעק, שבר צלחות וכוסות והתנהג בצורה אלימה. גם הוא וגם הנאשם ניסו לאחוז באח ולהפסיקו ממשיעו אך הוא נחלץ מהם, יצא למרפסת והתקשר למשטרת. גם כאשר השוטרים הגיעו לבית, האח המשיך לזרוק צלחות וכוסות לעיני השוטרים שמיד א Zukן אותו והוציאו אותו למרפסת הבית.

21. הגיס המשיך ומספר כי השוטר מוטי הסביר לנאשם שהוא צריך להתלוות אליו לתחנת המשטרה לממן עדות, אך הנאשם הסביר לשוטר שהוא אינו אפשרי בשל קדושת השבת ובשל הצורך להישאר עם בנותיו ולהשיג עליון. הגיס ציין כי הם שכנוו את השוטר מוטי שהנאשם אינו יכול להתלוות אליו והוא הגיע לתחנת המשטרה ב策את השבת, אך בשלב זה, נכנסו שני שוטרי מג"ב, אחד מהם הוא השוטר קובי שהתרפרץ והחל בצעקות ובאלימות. הוא עצמו הותקף ברגלו באמצעות שוקר חממי ושאל מודיעו תוקפים אותו בזמן שהוא מוסר לשוטר שהם שמורי שבת.

22. בשלב זה, לפטע, הנאשם החל לבסוף כשהוא רץ לתוך שכונת המגורים והשוטרים בעקבותיו עד שהשיגו אותו ליד מבנה של ישיבה. הוא ראה כיצד השוטרים משוכבים את הנאשם על הקרקע, כשאחד מהשוטרים שוכב על פלג גופו העליון ושוטר אחר על רגלו. במצב זה, אחד השוטרים הפעיל נגד הנאשם את מכשיר השוקר באופן רציף. הנאשם

ביקש שיניחו לו ואמר כי הוא מוכן להתלוות אליהם, אך השוטר המשיך לשמש נגדו בשוקר. הנאשם לא יכול היה לזרע. ראשו היה מותה לאחר וידיו ורגליו תפוסות. הוא שכב כר מסטר דקוט שבאותו זמן הופעלה נגדו אלימות מצד השוטר. לאחר מכן הם לקחו את הנאשם לנידית ונסעו משם.

23. בחקירהו נגדית צין הגיס כי אכן היו קריאות "נאצים" ו"ערבים" ככל השרטורים, אך במקום התגדרו מספר רב של בני ישיבה ושכנים שיצאו מבתייהם כר שלא ניתן לדעת מי מהם קרא קריאות אלו. הוא גם שלל את הטענה כי הנאשם נשך את השוטר קובי או בעט בצלעותו של השוטר דור. לדבריו, בשום שלב לא נאמר לנายน שמדובר או עצור ולא זהה כי אם לא יסכים להיות מעוכב הוא יעצר.

דין והכרעה

קבעת הממצאים העובדיים

24. לאחר שמיית מכלול העדויות ובחינת התמונה העולה היא כי שעה שהשוטר מוטי הגיע לבית עמד בפני חсад לביצוע תקיפה על ידי הנאשם נוכחות האח למקד המשטרה בתלויה על תקיפה. כשהגיע לבית הוא גם שמע ישירות מפי האח שהנתן תקף אותו אף אם עלי. הנאשם הכחיש בפני השוטר את התקיפה וצין כי האח לווה בನפשו. האם והגיס תמכו בגרסת הנאשם. בשלב זה, האח החל להשתולל ולזרוק כסות והוא נעצר על ידי השוטרים.

25. השוטר מוטי אמר לנายน כי עלי להתלוות עמו לתחנת המשטרה, אך הנאשם יחד עם אמו וgisו ניסו להסביר לשוטר כי הדבר בעיני, הן בשל קדושת השבת והן בשל בנותיו הקטינות של הנאשם המצויות תחת השגתו. לא ניתן לקבוע כי הנאשם הבין כי הוא מעוכב ואת משמעות העיכוב. גרסתו של הנאשם כי בין השוטר התנהל דין ודברים אודות הנסעה לתחנה מקובלת עלי שכן גם השוטר מוטי לא הכחיש אותה. הנאשם והגיס טענו כי בסופו של דבר השוטר מוטי הסכים להוציאו בבית. לא ניתן לשולץ זאת.

26. בשלב זה הגיע לבית השוטר קובי, וכפי שניתן למוד מהעדויות, עם הגיעו הוא פעל לעצור את הנאשם מבלתי שער בירור מקרים עמו כיון שהוא נקרא למקום למקרה זו של סיוע במעצר הנאשם לאחר שדווח לו על ידי השוטר מוטי כי הנאשם מסרב להתלוות עמו לתחנת המשטרה. לטענת הנאשם, אמו וgisו בשלב זה הפעיל השוטר קובי את השוקר כלפי הנאשם ואף כלפי השוטר. בעדותם של השוטרים מוטי וקובי לא נזכר עניין זה, אך הוא לא נשלל על ידם במפורש. רק השוטר דור טען כי לא היה שימוש בשוקר עבור בריחתו של הנאשם. לא ניתן להכירו בוודאות במחלוות זו, אך יש לציין כי בסופו של יום גרסתו של הנאשם נמצא מהימנה יותר מגרסתו של השוטר קובי כפי שיפורט להלן, ויש רגילים לסבירה כי כך אכן היה. בשלב זה, הנאשם ברוח והשוטר קובי רדף אחריו.

27. אני סבור כי ניתן לקבוע כי בשלב זה של.airוועה הנאשם ידע כי יש כוונה לעכבו ואולי אף לעצרו, לפחות מבחןתו של השוטר קובי, גם אם השוטר מוטי השתכנע שלא לחתם, ואף על פי כן הוא ברוח.

28. בשלב זה החל השלב השני של.airוועה, לאחר שהשוטר קובי הצליח להשיג את הנאשם. השוטר קובי טען כי

גם לאחר שהוא תפס את הנאשם, הנאשם המשיך להתנגד למעצר, התפרע והשתולל והוא נאלץ לשמש נגדו בטעיזה. הדבר לא הועיל וה הנאשם המשיך להתפרע, לנשוך ולשרוט. ברם, לא ניתן לסמוך על עדותו של השוטר קובי אשר ציין בעדותו כי הוא ננשך על ידי הנאשם, נשיכה שהותירה עליו סימן, כשלסימן זה לא הובאה כל ראייה. השוטר קובי לא ידע לומר אם הנשיכה תועדה במסגרת מסירת הودעתו במשטרתו, ובנסיבות אלו, בין אם היא לא תועדה ובין אם היא תועדה, משלא הובאה כל ראייה לכך, החזקה היא כי נשיכה שכזו לא הייתה. השוטר קובי גם ציין כי הנאשם שבר מספר צלעות לשותפו שהיה עמו, ככלענין זה ניתן לקבוע בוודאות כי למי מהשוטרים לא נשברה באירוע זה ולוצלו אחת. ברוי אפוא, כי השוטר קובי, למצער, ניסה להפריז בצורה ניכרת בנסיבות שייחסו לנימא ולא ניתן לסמוך ממצאים עובדיים על עדותו.

29. אכן, השוטר דור ציין כי תוך כדי העימות עם הנאשם בניסיון לאוזקו הם נפלו על הרצפה והוא נחבל בידי הנאשם היכה אותו בצלעוותיו. ואולם, לאחר שימושו את גרסאות השוטרים אל מול גרסת הנאשם והגיס, אין סבור כי ניתן לקבוע ברמה הودאות הנדרשת בהליך פלילי כי הנאשם ביצע פעולות תקיפה מכוננות, מעבר להתנגדות לאוזקו ולמעצרו. מדובר בגרסה של השוטר דור אל מול גרסת הנאשם, שכן כאמור, אין יכול לקבל את גרסת השוטר קובי, ולא ניתן להעדיף את גרסת השוטר דור על פני גרסת הנאשם. מה גם, שגרסת השוטר יכולה לעלות בקנה אחד עם גרסת הנאשם כי הוא אף התנגד למעצרו.

30. באשר לאמירות המיחסות לנימא. בעניין זה יוחסה לנימא בכתב האישום האמירה "אתם יותר גרוועים מערבים ונאצים ותשלמו על זה ביוקר". ברם, השוטר קובי לא ידע לומר ששמע את הנאשם אמר "נאצים תשלמו על זה ביוקר". מאידך הוא ציין כי חרדים שהתקהלו במקום צעקו לעברם "נאצים" ו"בהמות". גם השוטר דור לא "יחס מילימן עוד ישלמו על כך. ואולם, בשים לב לכל התוכן שייחס לנימא, משהובכר כי המילים "נאצים" ו"ערבים" שייחסו לנימא לא נאמרו על ידו כי אם מפי המתהלים במקום, קיים ספק שמא גם המילים "תשלמו על זה ביוקר" לא נשמעו מפיו כי אם מחד הנוכחים האחרים במקום. מה גם, שמילימן אלו ככלעטמן אין בהכרח מהוות אויום. ניתן לפרש מילימן אלו כמובן בהגשת תלונה נגד השוטרים על מעשייהם כנגדו, כפי שהnitאים אכן עשו.

31. ניתן אפוא לקבוע כי הנאשם התנגד לעינבו ולמעצרו, תוך כדי התנגדות זו השוטרים קיבלו מכות בגופם. אין סבור כי הכוח שהnitאים ביצע תקיפה מכוננת כנגד השוטרים, וזאת לא הוכח שהוא נשן את השוטר קובי. לא נשמעה כל עדות המיחסת לנימא את האמירות "נאצים" או "ערבים", וכן ספק אם הוא אמר את המילים "אתם תשלמו על כך ביוקר", שבכל מקרה אין מהוות אויום בנסיבות העניין.

שאלת חוקיות העיקוב והמעצר

32. נותר אפוא, לדון בשאלת האם הנאשם היה רשאי להתנגד למעצרו בהפעלת כוח סביר ומידתי, כפי שעשה, שם כן הרי שאין לייחס לו עבירה של תקיפת שוטרים (ראו: ע"פ 136/51 **פרנקל נ' היעם'**, פ"ד (1) 1602 (1951); יעקב קדמי, **על סדר הדין בפליליים**, חלק ראשון (מהדורה מעודכנת, תשס"ח), עמ' 143-146).

33. סעיף 67 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכיות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרם") קובע כי אם היה לשוטר יסוד סביר לחשד כי אדם עבר עבירה, או כי הוא עומד לעבור עבירה העוללה לסקן את שלומו או בטחונתו של אדם, או את שלום הציבור או את בטחון המדינה, רשאי הוא לעכבו כדי לברר את זהותו ומעמו או כדי לחקור אותו ולמסור לו מסמכים, **במקום הימצאו**. שוטר רשאי לדרוש מאדם להילוות עמו לתחנת המשטרה או לזמן לתחנת המשטרה למועד אחר שיקבע, אם נתקיימו שניים אלה: יש יסוד סביר לחשד שהוא עבר עבירה או יש הסתברות גבוהה שהוא עומד לעבור עבירה והזיהוי היה בלתי מספיק, או לא ניתן לחקור אותו במקום הימצאו.

34. מעבר לכך, גם מקום בו מתקיימים התנאים שקבע הדיון כמפורט להלן לדרישת הילוות לתחנת המשטרה, פקודה המטה הארצי של משטרת ישראל בעניין עיכוב, מעצר ושחרור (פקודה 14.01.34, סעיף 3(ב)(ג)) קובעת: "כליל, במקום שאין בכך כדי להפריע להמשך הטיפול המשטרתי, יש להעדיף זמנו של אדם לתחנת המשטרה, על פני הדרישה להילוות לשוטר". בעניין זה ציין בית המשפט (ע"א (מחוזי-ת"א) 44886-04-15 כהן נ' מדינת ישראל (פורסם ב公报, 18.04.16) כי: "הדרישה שבס.ק. 2 לעיל (= סעיף 67(ב)(2) לחוק המעצרם - א.ס.) אינה דרישה טכנית פורמללית שדי בהתקיימה כדי להקים באופן אוטומטי את דרישת הילוות לתחנת המשטרה לצרכי חקירה, משזו צריכה לקיים גם את דרישת הפגיעה המינימאלית וגם את דרישת הסבירות. בירית המחדל הינה זימון מתואם לתחנת המשטרה, ולא דרישת הילוות מיידית" (וראו גם: ת"פ 15-09-16830 מדינת ישראל נ' פלונית (פורסם ב公报, 17.11.16)).

35. הדבר נכון עוד יותר נוכח העובדה כי מדובר היה בליל שבת, כשפקודות המשטרה באשר ללקיחת החשוד לתחנת המשטרה ביום שבת מחמירות עוד יותר. כך נקבע בנהוגו "עיכוב מעצר בשבת הסעת חשוד וחיקירתו" כי גם אם נסיבות המקרא מחייבות המשך טיפול משטרתי אך לא קיים צורך בחקירה מיידית, או הכרח בהעברת החשוד לתחנת המשטרה, תימסר לחשוד "זמןה לסור למשטרה" למועד שלאחר זאת השבת וזאת לאחר זיהוי ודאי של החשוד. בהמשך נקבע כי אם חיבבו נסיבות המקרא את המשך הטיפול המשטרתי וכיום נדרש בחקירה על הקצין האחראי על החקירה לשקל את ההכרח בהבאת החשוד למשטרה, כשבין היתר עליו ליתן קיומה של סכנה לח"י אדם /או לרകוש במידה והחשוד לא יחקר באופן מיידי, חשש להימלטות מהדין, להעלמת ראיות או לתיאום גרסאות. גם במקרה שהוחמתה החשוד במקום מקימה חשש ממש שהישארותו תלבה את היצרים ותגרום להפרת שלום הציבור ניתן לחת את החשוד לתחנה, אך זאת תוך התייעצות עם קצין אח"מ מרחביו וקבלת אישור ממ"ר. כך או וכך, יש להימנע ככל שניתן, מהensusו של החשוד במידה והוא שומר שבת. וכך או וכך, בהתאם להוראות הנהוג לא ניתן היה ממילא לקיים את החקירה בתחנת המשטרה במשך כל השבת.

36. מכאן, שהסמכות של השוטר מוטי להורות לנאים להטלות עמו לתחנת המשטרה, הייתה מותנת ראשית לכל, בהתאם לחוק המעצרם, בכך שהזיהוי היה בלתי מספיק או שלא ניתן היה לחקור אותו במקום הימצאו. תנאים אלו לא התקיימו. זהותו של הנאשם הייתה ידועה לשוטרים וניתן היה לחקור אותו במקום, או למצער מחוץ בבית, בפרט בשים לב שגם האח עובב ואף נעזר, והMRIVA כבר שכחה. מצבו הנפשי של האח היה ידוע לשוטרים ובירור קצר אודות שארע עם הנאשם ועם האם היה די בו ולא היה צורך לחת את הנאשם לתחנת המשטרה. מדו"ח המעוצר של האח (ת/2) עולה כי השוטר מוטי ציין במפורש כי האח נעזר בשל היותו "מסוכן לבני משפחתו, שעשו רשום שהוא נמצא במצב של חולין נפשי..." וטור ציון דבריו האח: "אני התעצבנתי וזרקתי צלחת על הרצפה, ואחמי מאיר (ה הנאשם) רוצה להרוג אותי עוד הלילה".

37. אכן, כאמור, אני נוטה לקבל את עדויות הנאשם, האמוהגים כי השוטר מוטי שמע את דברי הנאשם והGIS ונאות שלא לעמוד על הילוותו של הנאשם לאלו לתחנת המשטרה. דא עקא, שהשוטר קובי שנכנס לבית לאחר שהוזעק על ידי השוטר מוטי עוד קודם לכן, נכנס לבית ושר החל במעצרו של הנאשם מבלי לברר את המצב לאשרו ומבל' להפעיל שיקול דעת. בכך, לא הייתה הצדקה. למעשה, השוטר מוטי שהשתכנע בהעדר צריך בליךת הנאשם שבתת לתחנת המשטרה, ולמצער, היה עליו להגיע למסקנה מתבקשת זו נוכח כל האמור, היה צריך לומר לשוטר קובי כי אין צורך בעיכוב הנאשם.

38. כך או כך, המצב בו מתקבלת תלונה של אזרח אודות תקיפה טוביל לעינבו של הנילון תוך שלילת חירותו הובילו לתחנת המשטרה מבלי לערוך תחקור מינימאלי במקום אינה מתקבלת על הדעת. במקרה זה כבר מוקד המשטרה אשר קיבל את התלונה ציין כי המודיע שמסר אחיו הכה אותו וגם ההורים אינם משלטים על אחיו' נשמע חוליה בנפשו. אמנם בכך אין ללמד כי המתalon לא הותקף, ואולם הדבר דרש ולוחקו ראשווני במקום, וכאמור בדו"ח המעצר של האח נרשם על ידי השוטר קובי עצמו כי האח דווקא הוא זה שהשתולל וזרק כסות והוא נעצר כדי להריעו אותו. כמובן שאין מצופה משוטר שנקלע למקום בעקבות תלונה יבצע חקירה מקיפה במקום ויכריע בנסיבות השונות, אך מצופה ממנו, וחובתו היא, להפעיל שיקול דעת, בטרם יפעיל את סמכותו שיש בה כדי לפגוע פגעה חמורה בזכויות יסוד חוקתיות כזכות החירות והזכות לחופש תנועה. הדבר נכון במיוחד שעשה שפגעה זו מלאה המשטרה מכוננות לו. החשוד ומカリיה אותה על אחת ממצוות דתו החמורים כחילול שבת, דבר שכאמור, גם פקודות המשטרה מכוננות לו. בנסיבות העניין, לא ניתן לקבל את אמירת השוטרים כי יש הצדקה להסעת הנאשם לתחנה בשבת רק מפני שי"ו יתר טוב ושניהם עכשו היו אצלם במשטרה ככה יהיה לה (=לאם - א.ס.). שקט כי שניהם אלימים והם עלולים לפגוע אחד בשני ובמשפחה ולגרום נזק", כפי שרשם השוטר מוטי בדו"ח הפעולה.

39. מהעדויות עולה כי דבר מזה לא נעשה, ואם נעשה הרי שכפי שעולה מעדיות הנאשם והGIS, השוטר מוטי לא עמד על עיכוב הנאשם. פעולתו של השוטר קובי בעיכוב הנאשם ובמעצרו נעשתה ללא הפעלת שיקול דעת כלשהו, כפי שעלה מעדיות שלו עצמו בבית המשפט. הפעולות שננקטו אפוא לעינבו של הנאשם ולהברתו לתחנת המשטרה, היו מתחילה מנוגדות לדין ולפקודות ונעשו מבלי להפעיל שיקול דעת. יש לזכור כי מדובר בפגיעה קשה בזכויות של הנאשם, הן זכותו לחירות והן זכותו לחופש דת. בנסיבות אלו קמה לנאים את הזכות להתנגד לעיכוב ולברוח מהבית, ולהתנגד למשטר גם לאחר מכן. השימוש שעשה הנאשם בידייו ורגלו שעשה שהשוטריםניסו לכבל אותו ולקחתו לתחנת המשטרה, גם אם לא היה מדובר ארבעולות אינסטינקטיביות כתוצאה מהשימוש בשוקר, הם בגדיר הפעלת כוח בלתי סביר בנסיבות התנגדות למשטר הבלתי חוקי. כמובן, שמתן בעיות לצלעות כמו גם נשיכה חריגה מהפעלת כוח סביר להתנגדות. ברם, פעולות אלו לא נעשו, שכן, כאמור, אני מקבל את גרסת השוטרים בעניין זה.

הגנה מן הצדק

40. על כל אלו יצוין כי גם אם היה מקום לייחס לנאים עבירה של תקיפת שוטרabis לב למכות שהשוטרים הוכו במהלך מעצרו של הנאשם (בשים לב כאמור, כי נשיכה מכוונת כמו גם בעיטה מכוונת ניתן לקבוע כי לא היה), או אפילו עבירה של איומים, הרי שיש הצדקה בעיטות ב"כ הנאשם כי היה מקום להורות על ביטול האישום כנגד הנאשם בשל הגנה מן הצדק. ואבהיר.

41. אין מחלוקת כי כנגד הנאשם הופעל כוח שככל גם שימוש חוזר ונשנה בשוקר חשמי, בכלל זה בתוך הנימית שעיה שהוא אזוק. לטענת הגיס, השוטר קובי המשיך להשתמש בשוקר כנגד הנאשם גם לאחר שהוא ביקש שיניחו לו ואמר כי הוא מוכן להתלוות אליהם ושהה שנהאשם לא יכול היה לזרז, ראשו מוטה לאחור ידיו ורגליו תפוסות. לטענתה הנאשם, השוטר קובי אף השפיל אותו בנימית, כינה אותו בכינוי גנאי ואף פנה אליו ואמר לו: "אתה נקבה. מה אתה קופץ? כולה נתתי לך טיזר בביבים". כאמור, ההתנהלות בכל הנוגע לעיכוב הנאשם, מעוררת אף היא שאלות.

42. כאמור, הנאשם פנה למחר"ש בתלונה כנגד השוטרים בשל אלימות ושימוש בכוח מופרז שננקטו כנגדו שלא לצורך ושלא לצורך המעצר. ואולם, מחר"ש הודיעו לנאים ביום 25.05.14, כי הוחלט לסגור את התקיק "לא חקירה בגין עניין לציבור". זאת, ללא שזמננה את השוטרים למסירת גרסה, לא זימנה עדים מטעם הנאשם, על אף שאין מחלוקת כי לארוע היו עדים רבים, ביניהם לפחות אחד מהם היה ידוע, כגון של הנאשם,שם אחד שהנאשם מסר, וקיים של דוחות רפואיים המתעדים חבילות שנמצאו על גופו - שריטות במקומות שונים בגופו ורגישות בצלעות משמאלי (ג/1).

43. אכן, ככל, כאשר ניתן אישור שפיטה בהתאם להנחיות פרקליט המדינה (הנחיה מס' 2.18 - מדיניות התביעה בתיקי חקירה בהם חזו ביצוע עבירה כלפי שוטר מתلون על שימוש בכך מצד שוטר), יש לנහל את ההליך כנגד הנאשם ולברר את טענותיו במסגרת ההליך העיקרי ואין מקום לביטול ההליך בראשיתו בשל טענה זו (ראו: ע"פ (מחוזי-ים) 35419-05-11 **מדינת ישראל נ' טל** (פורסם ב公报, 11.10.11)). זאת בין היתר מפני שדרך המלך היא הגשת ערער כנגד החלטת מח"ש. מטעם זה במקרה זה נדחתה על ידי טענת ב"כ הנאשם בראשית ההליך להורות על ביטול ההליך בשל הגנה מן הצדק (ראו החלטה מיום 4.12.16). ואולם, בך אין כדי למנוע דיון מחדש בטענה לאחר בירור הנسبות במסגרת שמיעת הראיות.

44. במקרה זה, לאחר ששמעתי את מכלול הראיות, ובפרט נוכחות המסקנות אליהן הגעתו, המתייחסות הן למעצר והן לשימוש כנגד הנאשם, הרי שambilי לקבוע עדמה אודות פעולות השוטרים, שכן אלו נבחנו על ידי במסגרת הכרעת הדין בהיבט של מעשי הנאשם בהםם ולא את מעשי השוטרים מבחןתם שלהם, ניתן לומר באופן ברור כי סגירת התלונה של הנאשם "לא חקירה לציבור בגין לציבור", בעיתית, בלשון המעטה ומעוררת אי-נוחות. למחר"ש חובה לחקור כראוי תלונות כנגד שוטרים הנחשים ביצוע עבירות, ולא זו בלבד שלציבור בגין רב כי תלונות הדדיות של שוטר מול אזרח בעקבות אירוע נתון, יחקרו ויבוררו שנית עד תום, מתוך גישה שווינית ובלתי מפהה" (ע"פ (מחוזי-ים) 2139/08 **מדינת ישראל נ' סנדור** (פורסם ב公报, 1.06.08); ע"פ (מחוזי-ים) 14-02-10645 **מדינת ישראל נ' מתן** (פורסם ב公报, 25.08.14)); אלא שבמקרה זה עולה כי הדבר דרש גם דרש חקירה. למעשה, לא ניתן משקל זהה לתלונות הדדיות שהגישו הנאשם והשוטרים האחד כנגד השני, שכן תלונת הנאשם נסגרה ללא חקירה מהטעם של חסר עניין לציבור ואילו תלונת השוטרים נחקירה ואף הביאה להגשת כתוב אישום כנגד הנאשם. ובנסיבות אלו, היה מקום לבטל את כתוב האישום כנגד הנאשם בשל אכיפה בררנית המהווה הגנה מן הצדק בהתאם סעיף 149(10) לחוקה הדינופלילי [נוסח משולב], תשמ-ב-1982. כאמור, אין צורך בכך לאחר שלא הוכחה אשמתו של הנאשם בעבירות שיוחסו לו.

כאמור, אפוא, בפתחה, אני מזכה את הנאשם מההעברות שיוחסו לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ג' טבת תשע"ח, 21 דצמבר 2017, במעמד ב"כ הצדדים.